

አምላኸቲ ኢሳያስ ሎሚኸ ይስቆሮምዶ ይኸውን?

ዝበዝሕ ወዲ-ሰብ መግለጺኡ ይፈላለ እንተዘይኮይኑ ብወግዒ፡ ኣብ ህላውን ሓይልን ፈጣሪ ዝእምን ሃይማኖተኛዮ። ውሑዳት ባህላዊ ሰረተ እምነት ዘለዎም ኣለው። ካብቲ ኣማኒ ወይ ሃይማኖተኛ ብቐጽሪ ኣብዚ እተው ዘይበሃሉ ኣዝዮም ውሑዳት ከኣ፡ ኣብ ህላውን ዘይህላውን ኣምላኸ ነግ ፈረግ ዝብል ዘይተነጻረ እምነት ዘለዎም ተመራመርቲ፡ ከምኡውን “ይብላ ሰሚዐን ይማላኣ ሰሊዐን” ከም ዝተባህለ፡ ይብሉ ኣለው ኢሎም ኣብ ዘይፍልጥዎ ተለኪሞም ኣብ መንጎ መንጎ ክነብሩ ዝፍትኑውን ኣለው። “ብሓደ እምኒ ክልተ ዑፍ” ዓይነት ሰብኣዊ ተፈጥሮኣዊ ክብሮም ኣዋሪዶም፡ ኣብ ውልቀ ሰብን ፈጣርን ዘምልኹ ሰባትውን የጋጥሙዮም። ንኣብነት ኣብ መላኸ ኢሳያስን ፈጣርን ዘምልኹ ገለ ኤርትራውያን።

መላኸ ኢሳያስ፡ ካብ ዝነበሮ ፍሉይ ተልእኾን፡ ልዑል ድሌት ክብረ ዝናን ቅድሚ ኣብዚ ሕጂ ዘለዎ ቦታ ምብጻሕ፡ ካብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ ንሃገራዊ ነጻነት ጀሚሩዮ፡ ከም ናይ ፖለቲካ መራሒኦም ዘኸብርዎ ዘይኮነስ፡ ነብሶም ኣትሒቶም ኣብ ምሉእ ምሕረቱ ዝወደቐ በሃማት ኣምላኸቲ እናፈረየ መጸኡ። እዞም በሃማት ከም ዝኾነ ሰብ ዝሓሰብ ኣእምሮ ከም ዘለዎም እናተጠራጠሩ፡ ኢሳያስ ካብ ናቶም ተፈጥሮ ዝተፈልየ ትዕድልትን ብልሕን ከም ዘለዎ እናተቐበሉ፡ ናቦይ? ስለምታይ? ንረብሓ መን? ብናይ መን ውሳኔ? ከይሓተቱ ዝተባህልዎ ብእሺ ሕራይ እናፈጸሙ ተጓዲዞም። ኣብ ውሽጢ ዝ ዝሓለፈ ርብዓ ዘመን፡ እቲ ሕሉፍ ፖለቲካዊ ምእዙዝነት ናብ ደረጃ ፍጹም ኣምልኽ ማዕቢሉ። ኣብ ኣእምሮኦም ኢሳያስ ቦታ ሓያል ሰብ ዘይኮነ፡ ፈጸሙ ዘይገባ ዘይጸዓድ ሓይሊ ፈጣር ዘለዎ ኮይኑ ክቕርጽ ክኢሉ። ስለዚ ከኣ፡ እንተጸርፎም፡ እንተጸፍዖም፡ እንተኣሰሮም፡ ብጸቶም እንተቐተለ ንኹሉ ኣሚን ኢሎም ዝቐበሉ ፍጡራት ኮይኖም። ነቶም ግፉዓትን ብዱላትን ገለ ከይረኽቡሎም ከምኡ ኣይምገበረን። ጥፍኣት ናቶምዮ። ኣነውን ከይተረደኣኒ ካብ ፍቓዱ ወጻኢ ገለ ስለ ዘጥፋኡዮ ተጸፊዐ ክሳብ ምባል በጺሖም።

ካብ ናይ ፖለቲካ ደገፍቲ፡ ናብ ኣምላኸቲ ኢሳያስ ተሰጋጊሮም፡ ከይተሰከፉ ኢሳያስ ኣብ ልዕሊ ህይወት ሰብ ክጭክን እንከሎ ማዕሪኡ ጨኪኖም፡ ንኣብነት ኣብ ጃምላዊ መቅዘፍቲ ላጥዱዛ። ኢሳያስ ምስ ሬሳ ተባኢሱ ማዕሪኡ ተባኢሶም፡ ንኣብነት ምስ ሬሳ ናይቲ ናይ ቀረባ መሳርሕቱ ዝነበረ ናይዝገ ክፍሉ። ኢሳያስ ብተደጋጋሚ ንህዝቢ ኤርትራ ከም ህዝቢ ጸሪፍዎ፡ ንሳቶም ድማ ማዕሪኡ ጸሪፊዎ። ኢሳያስ ንስልጣኑ ክብል ህይወት ሰብ ንክንቱ ዝቐዘፍ ምስ ዝተፈላለየ ጎረባብቲ ሃገራት ጽልኢ ፈጠሩን ኩናት ወለዑን። ንሳቶም ድማ ኣመጡሳም ዓለለምሉ መን ከማኻ ኢለሞ።

ኢሳያስ ፖሊሲ ተኩሳካ ቅተል ኣውጺኡ ኣብ ደባት ዝኾነ ፖለቲካዊ ኣፍልጦ ዘይብሎም ዜጋታት ብተመልከተለይ ተኹሲ ክቐተሉ ጌሩ ጽቡቕ ገበርካ ኢለሞ። ኢሳያስ ንወለዲ ደቅኹም ናብ ጸላኢቲይ ኢትዮጵያ ስለዝኸዱ 50 ሽሕ ናቕፋ ክፈሉ ኢሉ ኣስገዲዱ፤ ካብ መሳርዕ ሰራዊት ስድራኦም ክሪኡ ተፈቐድሎም ሰዓት ዘሕለፉ ሰራዊት ኣኪብካ ክርሸኑ ገይሩ፤ ዜጋታት ኣብ ዓዲ ሃገር ተሰዲዶም ጨቕቕ ኢሎም ብዘጠራቐምዎ ገንዘብ ዝተሰርሐ ኣባይቲ ኣፍሪሱ፤ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ሃይማኖት ኣትዩ ስርዓተ ሃይማኖት ኣናጊዑ፡ መራሕቲ ሃይማኖት ኣሲሩ ኣባሪሩ ቀቲሉ፤ ምዕባላ ሃገር ዓገቲ፡ ፖለቲካዊ ምስሊ ሃገር ዓይኑ፤ ድሕረትን ድኸነትን ኣስፊኑ፡ ኤርትራዊ ሃገራዊ ስምዒት ቀቲሉ፤ ጸጋታት ባሕርን ምድርን ሓታቲ ዘይብሉ ንበይኑ ብናይ በይኑ ውሳኔ እናተጠቐመሉ፡ ንሕና ወትሩ ምስ መንግስትና መራሒና፡ ህዝቢ ይጽነት መንግስትና ይንበር ቃና ብዘለዎ ጨሪሖም።

ኢሳያስ ኣብቲ ብናቱ ዓዳምነት ዝተወለዐ ኩናት ዋላ ሓደ ሰብ ኣይሞተናን ተዓዊትና ምበር ኣይከሰርናን ኢሉ። ንሳቶም ድማ ከምዘለዎ ንዕኡ ክደግሙ ተሰሚዖም። ኢሳያስ ብቲ ኣቐዲሙ ዝበሎ ከይተሰከፈ ኣብቲ ዝተኻየደ ኩናት ክንድዚ ሽሕ መይቶሙና ኢሉ፡ ንሳቶም ድማ ከምኡ ኢሎም። ኢሳያስ ሳላ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ናብ ህዝቢ ዝቐረበ ሓላዪ ህዝቡ መንግስቲ፡ ኣብነታዊ ሰላም፡ ደሞክራሲ ልምዓት ኣሎ ኢሉ፡ ንሳቶም ድማ ከም ዘለዎ ወሲዶም ክሰርሑ ተራእዮም። ኢሳያስ ምስ ኣሚሪካ ባእሲ ከም ዘለዎ፡ ንነዊሕ ዓመታት ከም ሕንቁቕ ቆልዓ ብሸራእራእ ዝተዓጀበ ጸርፊ የስምዕ ነይሩ፡ ንሳቶም ድማ መንግስትኩ መባእሲ ርእሰ ሓያላንዮ ብዝብል ናይ ኩርዓት መንፈስ ነቲ ንሱ ዝበሎ ይደግሙ ነይሮም።

ኢሳያስ ነቶም ተግባሩ ጥራሕ ዘይኮነ ንሰውር ፖለቲካዊ ባህሪ ኣዳቕቐኛም ዝፈልጡን፣ ንሰለ ድሕነትን ክብረትን ህዝቦምን ሃገርምን ኣንጻሩ ዝቃለሱ ዘለው ፖለቲካዊ ውድባት፣ ሰልፍታትን መሻርኻቲ ኣካላትን፣ ብኸድዓት፣ ትሕቲ ሃገርነት፣ ነዳያት ክጸረፍ፣ ዶብ ልኡላውያን ሃገራት ሰጊሩ ክጨወ ክቐትል እንከሎ፣ ኣብ ክንዲ ዓገብ ኣገናዕ ጽቡቕ ገበርካ ኢሎም። ካብ ውሽጢ ስማዊ ሰልፊ ህግደፍ ንተዓረ ሕማቕ ንኸይድ ኣለና ዝብል ሕቶ ንዘልዓሉ ወገናት ብሃይማኖታዊ ጸቢብነትን ኣውራጃዊ ድሕረትን ክድዓትን ዝብል ስልብጣ ክሃድን ክጭፍጭፍ እንከሎ፣ መን ከማኻ ኢሎም ኣተባቢዐም። ጠንቂ ናይ ኩሉ ኣብ ህዝብን ሃገርን ዝተፈጸመን ዝፍጸም ዘሎን ብሓሳብን ብተግባርን ዝግለጽ፣ ፈብራኽ ወጣንን ፈጸምን ጉጅለ ኢሳያስ እናሃለው፣ ቡቲ ዘይውርዘይ ልሳኖም ንደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ተሓተቲ ክገብሩ ታሪኽ ከሃብዎ ክፍትኑ ጸኒሖም ሃገራትውን ይቕጽልሉ ኣለውን።

ብደለይቲ ደሞክራሲያዊ ለውጢ ኣይፋልኩምን ትጋገዩ ኣለኹም። ህዝቢ ዘይኢዱ ረኽቡ። ኣሚኑ ግን ተጠሊሙ። ኩሉ ክብሩ ተቐንጢጡ ካብ ህላወ ናብ ዘይህላወ የምርሕ ኣሎ። ስለዚ ንምድሓኩ ከም ሰብን ከም ዜጋን ሕሰቡ። ቀታሊኹም ኣይትረርው ኣይትከናኹኩ ዝብል ምኽርን ምሕጽንታን ሓንሳብ ዘይኮነ ብተደጋገሚ ቀሪብሎም። ናይ ይበተኹ "ሓደ ህዝቢ ሓደ ልቢ" "ንሕና ንሱ ንሱ ንሕና" ዝብል ጭርሖ እናስምዑ፣ ዶብና ከይተጠረረ፣ ልኡላውነትና ከይተኸብረ ወዲ ኣፎም ከም ዝበሎ፣ ዘቤታዊ ሰላምን ደሞክራሲን ዝብል ቃል ክወጽእ የብሉን ህይወት ድሕሪ ክብረት ግሉዝ መሬት ኢሎም። ብገንዘብ፣ ብዓይነት፣ ብጸጥታ፣ ብዲብሎማሲ፣ ብተግባር፣ ድሕነትን ቀጻልነትን ኢሳያስ ንምውሓስ ተረባሪቦም። እዚ ኩሉ ተደሚሩ ተቐኒሱ ዝህቦ ውጽኢት፣ ፖለቲካዊ እምነት ኣይኮነን። ብይመሲሉኒ ዝስገር ተራ ፖለቲካዊ ጌጋውን ኣይኮነን። እንታይ ደኣ ኣምልኹዮ። ኣምልኹ ኣብ ሓደ ፍጹም ሰብኣውን ደሞክራሲያውን ኣስተሓሳይ ዘይብሉ፣ ፈራሕ ጨካን ኢሳያስ ኣፈወርቂዮ።

ይኹን ግን ናይ ተፈጥሮ ሰባት ስለዝኾኑ፣ ድሕሪ ብዙሕ ምግጋይ፣ እቲ ዘምልኹዎ ሰብ ብሓሳብ ጥራሕ ዘይኮነ እንኮላይ ብተግባር፣ ዘይናቶም ዘይመኻይዶም ብኣንጻሩ ጸላኢኦም ደምሳሲኦም ኮይኑ ኣብ ዝተረኸበሉ፣ ምስ መን ንኸይድ ኔርና እንታይ ንብል ኔርና ዝብል ገለ ሓድሽ ሓሳባት ክመጽኦም ጥዑይ ሰብ ዝጸበዮዮ። ወንንቲ ፖለቲካዊ ኣምልኹ ካብ ሕሉፍ ክመሃሩ፣ ክቕየሩ፣ ንህዝቦም ብወግዒ ይቕረታ ሓቲቶም፣ ብተግባር ክኸሕስዎ ለባማት ዝሓስብዎዮ። ስለምንታይሲ በረዳድኣ ለባማትን ሓላፍነታውያንን ብስብከት ናይ ውልቀ ሰባት ሰኽሩ ኣብ ደረጃ ዕብደት ዝበጽሖ ኣእምሮ ደቂ-ሰባት፣ ግዜ ሓሊፍ ብግዜ ምስተተከኣ ፈጸሙ ኣይዕረን ኣይእረምን ማለት ኣይኮነን። ይዕረዩ ይእረምዩ።

ሎሚ ኢሳያስ እንታይ ባህሪ ዝብል መጽናዕቲ ከይገበርካ፣ ዕለታዊ ተግባሩ ብምክትታል፣ ብዋጋ ክብርን ቀጻልነትን ህዝብን ሃገርን ልኡኽ ግዳማውያን ሓይልታት ኮይኑ ንውልቀ ክብሩ ይሰርሕ ከም ዘሎ፣ ዝወጽኦሉ ዕሉል ጸረ-ህዝቢ ምኻኑ እነሆ ገሃድ ኮይኑ። ብልኡላዊ መሬት፣ ባሕርን ኣየርን ኤርትራ እንታይ ዓይነት ስምምዕ ይገብር ከም ዘሎ፣ "ዓኒናን ዘይረኣዮ ልብናንኸ ዘይስሕቶ" ዓይነት ከቢድ ናይ ክድዓት ስኽፍታ ፈጠሩ ኣሎ። እዚ ከም ውጽኢት ውህሉል ሽርሕታት ኢሳያስ፣ ኣብ ናይ መወዳእታ ጥርዙ በጺሖ፣ ህዝባውን መሬታውን ልኡላውነት ኤርትራ ኣብ ፍጹም ሓደጋ ወዲቕሉ ኣብዘሎ ወቕቲ፣ ዝጸንሖ ፖለቲካዊ ኣምልኹ ዘይፍትሽ፣ ዘይግምግም፣ ካብ ድቃሱ ዘይበራብር ሰብ፣ ብህይወት ዘሎ ዘይኮነስ ብደው ከም ዝሞተዩ ክቕጸር ዘለዎ።እሞ ኣምለኹቲ ኢሳያስ ኣካል ህዝባውን ሃገራውን ታሪኻዊ ገበን ኮይኖም ከም ዘለው ሎሚኽ ይስቆሮምዶ ይኸውን ወይስ ሓንሳብ ዝኣመንክዎ ኣይተኸሕደኒ ኢሎም ብመንገዲ ጥፍኣት ይቕጽሉ? እቲ ምርጫ ናቶምዮ። ናይ ይቕሬታን ካሕሳ ህዝብን ግዜ ግን፣ ጽባሕ ድሕሪ ጽባሕ ዘይኮነ ሎሚዮ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፣ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ፣ 09-11-2018